

Vänersborgs tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1070
462 28 Vänersborg

Datum: 2025-05-15
SMHI Dnr: 2025/1152/5.4.1
Er referens: M 972-25

mmd.vanersborg@dom.se

Yttrande över Kungörelse - ansökan om tillstånd till utrivning av Älgåsfors kraftverksdamm och biotopvård i Ramnaån på fastigheten Älgåsfors 1:1 i Hylte kommun

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområde hydrologi (enbart ytvatten).

SMHI har tidigare bemött ansökan och väljer att bilägga tidigare yttrande (SMHI diarienummer 2024/727/5.4.1, daterad 2024-04-19) då myndigheten finner att flera punkter inte bemötts på ett tillfredsställande sätt och att många av myndighetens synpunkter inte adresserats alls i samrådsredogörelsen och/eller i den reviderade versionen av övriga underlag.

SMHI ser dock positivt på de föreslagna åtgärderna i sig och bedömer att den negativa påverkan på det hydrologiska systemet kommer att vara av begränsad karaktär. Myndigheten har dock en del synpunkter på ansökans innehåll, främst rörande metodik för framtagande av karaktäristisk vattenföring och förväntade framtida sjönivåer.

Tillgänglig flödesstatistik i Vattenwebb är beräknad för en 30-årsperiod (för närvarande 1991–2020). Det är dock oklart om sökanden använt denna data för karaktäristiska flöden (t.ex. tabell 1 i MKB:n) eller om den kortare perioden 2010–2023 använts, vilket skulle ge osäkrare värden då det statistiska underlaget då är mindre. Det framgår fortfarande inte hur HQ100 bestämts eftersom detta är en siffra som inte uppges i Vattenwebben.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Våxel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I Figur 9 i MKB:n står det att värdena för vattenföring baseras på data från en av SMHIs mätstationer. Detta är felaktigt eftersom SMHI inte har någon mätstation där - data från Vattenwebben är modellberäknade.

Det saknas fortsatt ett pålitligt resonemang rörande hur förväntade framtida sjönivåer i Rammsjön kan komma att bli. Enligt underlaget har karaktäristiska vattenstånd i Rammsjön beräknats med Mannings formel för likformig kanalströmning vilket är en otillräcklig metodik för beräkning av nivåer för en sjö. Sjöars hydrologiska funktion skiljer sig från vattendrag (kanaler) i och med att sjöars volym/magasineringsförmåga påverkar utflödet. Sambandet mellan ett visst inflöde i sjön och sjöns vattennivå är inte entydigt – ett högt inkommande flöde vid ett tillfälle då sjöytan initialt ligger lågt ger inte samma resulterande nivå som ifall sjöytan är hög redan vid inflödet. För att få en rättvisande bild av framtida sjönivåer är det därför inte en fungerande metodik att räkna med stationära flöden, vilket tycks ha gjorts i utredningen. Redovisade nivåer beräknade med metodik för kanalströmning missar hela sambandet rörande sjöns magasinerande förmåga och tycks förutsätta att samma flöde sker konstant under så lång tid att stationaritet uppnås, vilket inte är fallet i ett sjösystem. Redovisat resonemang förutsätter alltså att varje karaktäristiskt flöde (t.ex. MHQ-medelhögvattenföring) korresponderar med samma karaktäristiska nivå (t.ex. MHW - medelhögvattenstånd). Det som vore givande att redovisa istället är vad som blir ny MHW med nytt sjöutlopp och en inflödande hydrograf som varierar över tid.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering